

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פש"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופטת נועה גרוסמן

החייבים
1. ניבין חן פש"ר 20601-02-13
2. צרלי חן פש"ר 20611-02-13
ע"י ב"כ עו"ד אסתר שלום

נגד

המשיבים
1. כונס נכסים רשמי תל אביב
ע"י ב"כ עו"ד מנשה אילון
2. איתן צנעני, עו"ד (נאמן)
3. מס הכנסה
ע"י ב"כ עו"ד אורטל זיתוני
4. גלמר עיצוב עץ בע"מ (בפירוק)
ע"י ב"כ הנאמן עו"ד שי ישינובסקי
5. גורי מוצרי צריכה בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד בת-אל ויצמן
6. שטראוס גרופ בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד יניב כהנוביץ

פסק דין

כללי:

- 1
- 2
- 3 1. הגיעה העת להביא לכלל גמר את עניינם של חייבים אלה, המצויים בהליך הפש"ר מאז יום
- 4 3.4.2013. החייבים הוכרזו פושטי רגל ביום 5.7.2018, הם נשואים זל"ז והורים לקטין.
- 5
- 6 2. כנגד החייב הוגשו 11 תביעות חוב בסכום כולל של 3,493,871 ₪, מתוכם סך של 327,611
- 7 ₪ בדין קדימה. תביעות החוב נבדקו והועמדו על סך של 2,210,904 ₪ בדין רגיל ו- 319,024
- 8 ₪ בדין קדימה.
- 9 כנגד החייבת הוגשו שתי תביעות חוב בסך 1,658,842 ₪. תביעות החוב נבדקו והועמדו על
- 10 סך של 1,634,077 ₪.
- 11 תביעת החוב מטעם הנושה גלמר עיצוב בע"מ בסך 1,490,967 ₪ חופפת לחייב ולחייבת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פס"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פס"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

1 חוב משמעותי נוסף הרשום על שמו של החייב הוא למס הכנסה בסכום של 319,024 ₪ בדין
2 קדימה ו- 395,750 ₪ בדין רגיל. בנושא החוב למס הכנסה, ראוי לציין, כי לחייבים ניתנו
3 הזדמנויות החל משיבת יום 16.1.2017 לפנות לרשויות המס ולנסות להגיע עימם להבנות
4 בדבר הפחתת החוב. דבר זה היה משפיע ומסייע גם לנושים האחרים להיפרע סכום גבוה
5 יותר. החייבים זנחו עניין זה ולא פעלו כלל בנושא. כתוצאה מכך, החוב כלפי רשויות המס
6 נותר בערכים שפורטו לעיל.
7 לחייב חוב משמעותי גם כלפי קבוצת שטראוס גרופ בע"מ בסכום של 210,478 ₪.

התנהלות החייבים לפני הכניסה להליך:

3. הסתבכותם הכלכלית של החייבים נובעת מעסק עצמאי שניהל החייב אשר קרס בין היתר
11 עקב כניסתו של החייב לכלא לתקופה ממושכת. החל משנת 1995, החייב ניהל חנות מכולת
12 שהייתה במקור בבעלות אביו. ביום 12.2.2000 החל החייב לרצות עונש מאסר בפועל של
13 שבע שנים בגין שלל עבירות פליליות שביצע. לדברי החייב, אחיו לא הצליח לנהל את
14 המכולת לבדו ונוצרו חובות רבים.

4. במהלך שהותו של החייב בכלא הוא עבר תהליך שיקום והחל לעסוק בנגרות. החייב
17 השתחרר מהכלא ביום 29.6.2004. במהלך שהותו בכלא וגם לאחר מכן, עבד החייב אצל
18 המעסיק גלמר עיצוב בע"מ (להלן: "גלמר") במסגרת התוכנית לשיקום אסירים.
19 במהלך עבודתו אצל גלמר, ניהל החייב יחד עם אשתו החייבת עסק עצמאי בתוך עסקיה
20 של גלמר. אין חולק כי השניים ביצעו מכירות באופן פרטי של מוצריה של גלמר ואת מלוא
21 התמורה בגין המכירות, נטלו לכיסם הפרטי.
22 לאחר שהתגלתה דבר המירמה, הגישה גלמר תביעה נגד החייבים. ביום 13.6.2013 ניתן
23 פסק דין אזרחי כנגד החייבים, במסגרתו חויבו לשלם לגלמר סך של 1,312,544 ₪ וכן חויבו
24 בהוצאות ההליך בסך 65,000 ₪. זהו מקור הנשיה העיקרי בתיק.

5. ביום 5.8.2016 הוגש כתב אישום כנגד החייב בבית משפט השלום בנתניה, תיק פלילי
27 12939-08-16. החייב הורשע ביום 12.4.2018 בריבוי עבירות של גניבה בידי עובד לפי סעיף
28 391 לחוק העונשין תשל"ז-1977.
29 לפי גזר הדין מחודש מאי 2019 חויב החייב בתשלום קנס של 100,000 ₪, מאסר על תנאי
30 למשך שלוש שנים ועבודות שירות לתקופה של תשעה חודשים.
31 החייב טוען כי רוב החיובים נצברו בתקופות מאסרו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פס"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פס"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

התנהלות החייבים תוך כדי ההליך:

6. על החייבת הושת תשלום חודשי בסך 500 ₪ בצו הכינוס. החייבת לא שילמה תקופה ממושכת, חמש שנים כמעט, וצברה פיגורים בגין 58 תשלומים בסך כולל של 29,000 ₪.
7. על החייב הושת תשלום חודשי בסך 700 ₪ בצו הכינוס. בהחלטת בית המשפט מיום 27.1.2014 (כבוד השופטת תמר אברהמי) הוגדל התשלום החודשי לסך של 2,000 ₪ החל מינואר 2014. החייב חדל לשלם את התשלום החודשי החל מחודש נובמבר 2015. בהחלטתי משיבת יום 16.1.2017 הופטר החייב מתשלום חודשי בגין תקופת מאסרו, ועל כן יש להפחית את התקופה הנ"ל מחוב הפיגורים. גם כך מדובר בסכום פיגורים משמעותי העומד על סכום של 92,602 ₪.
8. לא זו בלבד שהחייבים לא עמדו בתשלומים החודשיים, הם גם נמנעו מלהגיש דו"חות חודשיים. לאורך ההליך הגישו החייבים דו"חות לסירוגין בליווי אסמכתאות חלקיות, כל זאת למרות שהחייב קיבל אישורים לנהל עסק עצמאי עוד ביום 15.10.2013 (כבוד השופטת תמר אברהמי). ראו סעיף 18 לתסקיר. הנאמן ציין שם כי לאורך כל ההליך לא הייתה לו אפשרות לעקוב אחר התנהלותם הכלכלית של החייבים.

תום לב:

9. בית המשפט העליון (מפי כב' השופט מינץ, בהסכמת כב' המשנה לנשיאה מלצר וכב' השופט אלרון), שב והדגיש אך לאחרונה את חובתו החייב להתנהל בתום לב בכל אחד אחד משלבי ההליך, לרבות בשלב יצירת החובות.
- וזו לשון בפסק הדין שניתן במסגרת ע"א 3414/19 מיכאלי נ' עו"ד הראל, פסקה 8 (פורסם בנבו, 23.2.2020):

"כלל הוא בהליכי פשיטת רגל, כי בכל אחד משלבי ההליך על החייב להתנהל בתום לב. בפרט כאשר הוא זה אשר יזם את ההליך (ע"א 6021/06 פיגון נ' כונס הנכסים הרשמי, [פורסם בנבו] פסקה 21 (9.8.2009); ע"א 5628/14 סלימאן נ' סלימאן, [פורסם בנבו] פסקה 22 (26.9.2016)). תום הלב הנדרש מתפרש גם על שלב יצירת החובות וגם על שלב הליכי הכינוס ופשיטת הרגל. במסגרת שלב הליכי הכינוס, נבחן שיתוף הפעולה של החייב עם בעל התפקיד שמונה על ידי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פש"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

1 בית המשפט ועם החלטות בית המשפט. בין היתר, נבדק אם החייב חשף את כלל
2 המידע הנדרש להערכת כלל הכנסותיו והוצאותיו וכישר השתכרותו הפוטנציאלי
3 (ע"א 7994/08 גוטמן נ' כונס הנכסים הרשמי, [פורסם בנבו] פסקאות 24-21
4 (1.2.2011); ע"א 3382/17 צימבר נ' סמט, [פורסם בנבו] פסקה 14 (29.8.2018);
5 ע"א 6892/18 רפאל נ' עו"ד יעקב זיסמן – מנהל מיוחד, [פורסם בנבו] פסקה 9
6 (18.12.2019)). כחלק מחובת תום הלב הנדרשת בשלב זה, החייב נדרש גם לעמוד
7 במגבלות שהוטלו עליו, ולשלם את התשלומים החודשיים שהושתו עליו במסגרת
8 ההליך (ע"א 2063/07 יצחקי נ' הכונס הרשמי [פורסם בנבו] (31.7.2008))..."
9
10

11 ראו גם דברי כב' השופט מינץ (בהסכמת כב' הנשיאה חיות וכב' השופטת ברק-ארז) ע"א
12 6892/18 רפאל נ' עו"ד יעקב זיסמן (פורסם בנבו, 18.12.19) ואת ההפניות שם:
13

14 "הליך חדלות פירעון ככלל, והליך פשיטת רגל בפרט, הוא הליך אשר מטבעו הוא
15 "חסד המחוקק", ואין מקום להעניקו לחייב אשר נהג שלא בתום לב (רע"א
16 2282/03 גרינברג נ' כונס הנכסים הרשמי, פ"ד נח(2) 810, 815 (2004); ע"א
17 7113/06 ג'נח נ' כונס הנכסים הרשמי [פורסם בנבו] (20.11.2008); ע"א 7375/18
18 גל נ' מוטי בן ארצי, עו"ד, [פורסם בנבו] פסקה 9 (2.10.2019) (להלן: עניין גל)).
19 התנהלות בתום לב מצד חייב, ובפרט כאשר הוא זה אשר יזם את הליך פשיטת
20 הרגל, היא תנאי הכרחי להתקדמות בכל אחד משלבי ההליך – צו הכינוס, הכרזת
21 פשיטת רגל והפטר (ע"א 6021/06 פיגון נ' כונס הנכסים הרשמי, [פורסם בנבו]
22 פסקה 21 (9.8.2009); ע"א 5628/14 סלימאן נ' סלימאן [פורסם בנבו]
23 (26.9.2016)). עיקרון זה משתלב גם עם העיקרון הכללי, על פיו "לא יהא חוטא
24 נשכר" (כתובות לו, ע"ב), אשר שזור בכל תחומי המשפט (ע"א 3376/11 רוזנברג
25 נ' כונס הנכסים הרשמי, [פורסם בנבו] פסקה ט"ז (6.10.2013); ע"א 7994/08
26 גוטמן נ' כונס הנכסים הרשמי, [פורסם בנבו] פסקה 21 (1.2.2011) (להלן: עניין
27 גוטמן)).

28 החובה לנהוג בתום לב כתנאי להכרזת חייב פושט רגל קיבלה ביטוי ברור
29 במסגרת סעיף 18(א)(2) לפקודת פשיטת הרגל (להלן: הפקודה), הקובע כי
30 הגשת בקשה "שלא בתום לב, במטרה לנצל לרעה את הליכי פשיטת הרגל",
31 מצדיקה את דחייתה. חובה זו מתפרשת על שתי תקופות – הן על התקופה
32 הקודמת להליך, בעת שנוצרו החובות; והן על התקופה החל ממועד פתיחת הליכי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פש"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

הכינוס ועד הדיון בבקשה על ההכרזה כאמור (ע"א 307/12 בלום נ' כונס הנכסים
הרשמי, [פורסם בנבו] פסקה 16 (14.8.2012); עניין גוטמן, פסקה 14; שלמה לוי
ואשר גרוניס פשיטת רגל 173 (מהדורה שלישית, 2010)). במסגרת בחינת תום
הלב במהלך תקופת היווצרות החובות, נבחנת התנהלותו של החייב באותה עת,
ובכלל זה אם צבירת חובותיו הייתה כרוכה בפגיעה בתקנת הציבור או בחוק, או
אם פעל שלא בהגינות כלפי נושיו. בחינת תום הלב במסגרת השלב השני,
במסגרת הליכי הכינוס, מתמקדת בשיתוף הפעולה של החייב עם בעל התפקיד
וחשיפת כלל המידע הנדרש להערכת היקף נכסיו וכישר השתכרותו (עניין גוטמן,
פסקאות 24-21; ע"א 3382/17 צימבר נ' סמט, [פורסם בנבו] פסקה 14
(29.8.2018)). כחלק מחובת תום הלב בשלב זה, נדרש החייב לעמוד במגבלות
שהושתו עליו, כמו גם לשלם את התשלומים החודשיים שהושתו עליו לקופת
פשיטת הרגל (ע"א 2063/07 יצחקי נ' הכונס הרשמי [פורסם בנבו] (31.7.2008);
עניין גל, פסקה 11)).

(שם, פסקאות 8-9).

וידגש – עקרונות אלה ממשיכים לחול גם לאחר חקיקת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי,
התשע"ח-2018 (ראו: ע"א 7375/18 גל נ' מוטי בן ארצי עו"ד (פורסם בנבו, 2.10.19).

10. בענייננו, תום לבם של החייבים מוטל בספק, הן ככל והדבר נוגע לנסיבות הכניסה להליך
והן ביחס להתנהלותם בהליך גופו.

11. החוב העיקרי, שהתניע את המפולת הכלכלית הנוכחית של החייבים, נוצר כלפי הנושה
גלמר. החוב נוצר אגב נסיבות חמורות של גניבה ממעביד בגינם גם הורשע החייב, כמפורט
לעיל. אם לא די בכך, אותה גניבה בוצעה במסגרת תוכנית לשיקום אסירים בה שולב החייב
בשהותו בכלא בגין עבירות קודמות. הנושה גלמר הושיט לחייב יד תומכת בעת שהיה אסיר
כדי לעזור לו בשיקום וחזרה למעגל החיים הנורמטיבי ואילו החייב גמל לו בכך שגנב ממנו,
ושלשל את הכספים לכיסו ולכיס רעייתו החייבת.

12. החוב כלפי הנושה גלמר גרר אחריו למעשה את כלל החובות ובין השאר גם את החוב הגדול
בדין קדימה כלפי מס הכנסה. לאור כתב האישום שהוגש כנגד החייב בגין הגניבה מגלמר,
ניהלו רשויות המס חקירה כנגד החייב בגין העלמת הכנסות בין השנים 2008 – 2010 וזהו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פש"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

- 1 המקור לחוב כלפי מס הכנסה בסכום כולל של 714,770 ₪ מתוכו סך של 319,024 ₪ בדין
2 קדימה.
3
4 13. נושא תום הלב נסקר תוך כדי ההליך בדיונים מתאריכים 18.6.2014, 12.2.2015,
5 16.1.2017, 8.5.2018. בסופו של דבר, הוחלט להשאיר את הליך הפש"ר על כנו חרף
6 הנסיבות הקשות של הכניסה להליך תוך שנקבע, כי חובות שנוצרו בחוסר תום לב יוחרגו
7 ממסגרת ההליך (ראו עמ' 17 לפרוטוקול ישיבת יום 8.5.2018).
8
9 14. אשר להתנהלות החייבים במסגרת ההליך, כפי שפורט לעיל, החייבים לא גילו מחויבות
10 כלפי ההליך, התנהלותם לא הייתה תקינה ונגועה בחוסר תום לב מהותי, כפי שציין הנאמן
11 בסעיף 20 לתסקירו. הנאמן הוסיף, כי החייבים היו בעלים של דירה בת ארבעה חדרים
12 ברח' בלפור 8 בבת-ים, הידועה גם כגוש 7146 חלקה 300 תת חלקה 162 (להלן: "הדירה"),
13 אשר נרכשה בחודש אפריל 2010 תמורת סך של 1,250,000 ₪ גם באמצעות משכנתא
14 לטובת בנק דיסקונט בסך של 650,000 ₪. נושא מימוש הדירה עלה כבר בראשית ההליך
15 כאשר עוד בישיבת יום 12.2.2015 הציע בית המשפט (כבוד השופטת תמר אברהמי), כי
16 הדירה תימכר כפנויה ללא הפחתה בנושא דיור חלוף (שם בעמ' 8 לפרוטוקול ש' 13 – 18).
17
18 15. בנושא מימוש הדירה, התנהלות החייבים הייתה אמביוולנטית כאשר לדברי הנאמן וכפי
19 שמשתקף מכל המסמכים שהוגשו בתיק מיני אז, החייבים משכו את הפינוי מהדירה
20 תקופה ממושכת. רק ביום 30.4.2019 פונו הדיירים מהדירה לאחר ניסיונות רבים לפדות
21 את זכויותיהם בדירה. מכר הדירה אושר בתאריך 11.7.2019 תמורת סכום של 1,700,000
22 ₪. התמורה בניכוי הסכום שהועבר לסילוק המשכנתא לטובת בנק דיסקונט, מוחזקת בידי
23 הנאמן.
24 אומנם, החייבים עשו את המירב כדי להישאר בדירה ולמרות שבית המשפט העלה את
25 נושא המימוש כבר בתחילת ההליך, הם החזיקו בדירה עוד שנים לאחר מכן. עם זאת,
26 הנאמן ציין, כי כאשר כלו כל הקיצין והיה ברור כי הדירה תמומש, שינו החייבים טעמם
27 וסייעו להשאת התמורה בגינה.
28

מצבם האישי והכלכלי של החייבים:

- 30
31 16. החייבים הם אנשים צעירים יחסית בגילאי 41 ו- 49 כיום, הורים לילד כבן 11 השוהים
32 בהליך כשבע שנים. החייבים טוענים למצב בריאותי מורכב כמפורט בתסקיר. החייב עבר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פש"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

1 ניתוח לבבי ביום 7.11.2019. כיום מצוי בשיקום, אינו עובד ומתקיים מהבטחת הכנסה.
2 לפני כן עבד בעבודות שירות וכן בתחום הירקות, לטענתו פעמיים בשבוע, בשכר של 3,000
3 ₪ לחודש.
4 החייבת טוענת כי היא סובלת מבלוטת התריס ואינה עובדת, לדבריה עקב מצבה הרפואי.
5

המלצות הנאמן:

6
7
8 17. בשקלול כל הנתונים שפורטו לעיל, המליץ הנאמן ליתן לחייבים הפטר חלוט, כאשר ההפטר
9 לא יחול על הנושה גלמר עקב נסיבות יצירת החוב כלפיו. עוד
10

עמדת החייבים:

11
12
13 18. החייבים הגישו עמדה מפורטת עובר לדיון. הם שמו את הדגש על מצבם הבריאותי הרופף
14 (סעיפים 3 - 11 לתגובה בעניין החייב, סעיפים 12 - 13 לתגובה בעניינה של החייבת). עוד
15 נטען שם, כי שני החייבים אינם עובדים מטעמים בריאותיים, כאשר החייב מתקיים
16 מקצבת מל"ל בסך 3,300 ₪ והחייבת אינה עובדת. לבני הזוג הכנסה של 151 ₪ מקצבת
17 ילדים והם מתגוררים בשכירות בכתובת ברח' בלפור 10, בת-ים, באותה כתובת בה
18 התגוררו בעבר כדי שלא לגרום טראומה לבנם ובדמי שכירות של 5,500 ₪. בהקשר זה
19 אציין כי נפלא מבינתי, והדבר לא בואר בתגובה, כיצד אנשים המתקיימים מסכום של
20 3,300 ₪ בלבד נושאים בדמי שכירות חודשית של 5,500 ₪ ומקיימים משפחה מסכום זה.
21 הדבר אומר דרשני, אך אנו מצויים עתה בשלהי ההליך, הנאמן לא התעכב על סוגיה זו ואני
22 רואה לנכון לאמץ את גישתו בעניין זה.
23

24 19. החייבים טענו, כי לא עמדו בתשלומים הואיל והחייב היה במאסר תקופה ארוכה ולא היה
25 באפשרותו לעמוד בצו שהושת עליו. החייבים לא הסבירו מדוע לא הגישו בקשה מתאימה
26 לבית המשפט ועשו דין לעצמם. במיוחד כאשר בהחלטה מיום 16.1.2017 ניתנה לחייב
27 הקלה לא לעמוד בתשלומים בתקופת המאסר, אך לא מעבר לכך.
28

29 20. בקשר לחוב שנוצר כלפי גלמר, חל ערוב מסוים אצל החייבים, כאשר טענו שפרעו את
30 חובם כלפיו ולא כך נעשה. החייבים שילמו קנס בסך של 100,000 ₪ שהושת עליהם
31 במסגרת ההליך הפלילי. אין מקום לבלבל זאת עם החיוב האזרחי נשוא ההליך. חברת
32 גלמר נקלעה לפירוק. הנאמן עו"ד שי ישינובסקי התייצב לדיון לפני בעניינם של החייבים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פש"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

ביום 6.5.2020 ועמד על פירעון החוב כלפי גלמר והחרגת החיוב כלפיה (ראו דברי הנאמן בעמ' 14 לפרוטוקול ש' 20 – 26).

21. החייבים גם טענו, כי העובדה שגלמר מצויה בפירוק מקהה את העוקץ מהחרגת החוב כלפיה, משום שהכספים לא יגיעו בסופו של דבר לידי גלמר אלא לידי נושיה. לכך התייחס הנאמן בטיעוניו לפני ביום 6.5.2020 כאשר הסביר כי הבעלים של חברת גלמר ערב אישית לחיוביה ומושתל כליות וחולה סרטן במצב גרוע. **"כל שקל שייכנס לחברה יפחית את ערבותיו האישיות"** (שם ש' 23 – 24).

הטיעונים בנושא הדירה:

22. כאמור, הדירה שהייתה בבעלות החייבים נמכרה במסגרת ההליך תמורת סכום של 1,700,000 ₪. על הדירה רבצה משכנתא לטובת בנק דיסקונט בסכום של 650,000 ₪ והיתרה הועברה לידי הנאמן.

23. החייבים טוענים כי הם זכאים לקבל דמי דיור חלוף. יוער, כי בהסכמת הנאמן, כבר קיבלו החייבים סכום של 50,000 ₪ על חשבון הדיור החלוף וזאת על פי החלטתי מיום 12.11.2019 בבקשה מספר 61. זה המקום להזכיר, כי הנאמן גילה התחשבות נוספת בחייבים כאשר הסכים (החלטה מיום 17.12.2019 בבקשה מספר 62) להעברת מלוא הכספים בגין תאונת דרכים שעבר החייב לידי, מבלי לבצע קיזוז כלשהו לקופת הכינוס, חרף הלכת ע"א 5613/17 קוגן נ' עו"ד קרן אוגניץ ואח' (ניתן מפי כב' השופטת וילנר, בהסכמת השופטים סולברג ואלרון (פורסם בנבו, 17.1.2019).

24. הנושים שהתייצבו בישיבת יום 6.5.2020 ובראשם הנאמן של הנושה גלמר, התנגדו להענקת דמי דיור חלוף לחייבים. הנושים טענו כי החייבים חטאו לאורך כל התנהלותם בהליך לרבות בנושא הסדרת החוב מול מס הכנסה. לטענתם, דירת החייבים נקנתה מכספי הגניבה ועל כן **"הרעיון שהם מבקשים לקבל דיור חלוף מכסף שנקנה מהגניבה זו פשוט שערורייה"**, דברי עו"ד שי ישינובסקי עמ' 14 לפרוטוקול ש' 14 – 26.

25. הנאמן גרס בדיון, כי: **"התנהלות החייבים כמפורט בדו"ח, היתה בעייתית לאורך רוב ההליך. מדובר על 58 פיגורים של החייבים ביחד בסך של כ- 147,000 ש"ח, אי הגשת דוחות מאוגוסט 2016. אי ביצוע תשלומים מאז 2015, כך שלבוא לומר שהם בהליך 7 שנים**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פש"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

עובדתית זה נכון, אך מעשית הם לא פעלו לקיום המחויבויות שלהם. החייבים משכו זמן עד למימוש, וגם המימוש לא נעשה בשיתוף פעולה אלא ע"י קבלן פינוי. אומנם שלאחר שנפל להם האסימון הם שיתפו פעולה וסייעו בהשאת התמורה בסכום משמעותי וזה יאמר לזכותם" (עמ' 15 לפרוטוקול ש' 21 – 26).

26. בנושא דמי דיור חלוף אמר הנאמן בדיון: "טענות החייב מופרכות בצורה בלתי רגילה, זה מזכיר במידה מסוימת בהבדלים המתאימים, על אותו ילד שהרג את הוריו ובטיעונים לעונש ביקש הקלה כי הוא יתום. הגניבות נוצרו משנת 2008 – 2010. הנכס נרכש באפריל 2010, והכסף לא נחת מהשמיים. העיתוי של הגניבה ויש פס"ד חלוט מול מועד הרכישה, מובילים לעובדה החד משמעית שהדירה נרכשה מכספי הגניבות. אם הם לא היו גונבים לא היתה להם דירה ואז לא היינו דנים בדיור חלוף.

ההליך התחיל בפברואר 2013, הפינוי בוצע באפריל 2019, כלומר למעלה מ- 6 שנים שהחייבים התגוררו בדירה ומשכו את כל הזמן הניתן למכירת הנכס. כלומר ניתן להתייחס כאל סוג של דיור חלוף כל התקופה שהם גרו שם עד שהדירה נמכרה וזה גרם להם להרוויח במרכאות דיור חלוף של כמה שנים בנכס. הסכמתי לאשר להם 50,000 ₪ על חשבון דיור חלוף. הסכום הזה נתן להם סכום ראשוני להתארגן וזה די והותר, ואם נקח בחשבון את 147,000 ₪ של הפיגורים, כלומר במילים אחרות הם קיבלו הטבה של 200,000 ₪ וזה די והותר ואני סבור כי לא ניתן לאשר להם דיור חלוף".

27. יוער, כי גם עו"ד בת-אל ויצמן ב"כ הנושה גורי מוצרי צריכה בע"מ, עמדה בדבריה על הבעייתיות בהתנהלות החייבים בהליך וביקשה לקחת בחשבון את חוב הפיגורים באומרה: "מדובר בחייב שלא עמד בהליך לכל אורך ההליך לא עמד בצו התשלומים, וגם לא אשתו, לא הוגשו דו"חות דו חודשיים. בנוסף יש טענה שהחייב קיבל אישור לנהל עסק, יכול להיות שהוא מרוויח המון כספים והוא לא מדווח למנהל המיוחד כמה הוא מרוויח באמצעות הדו"חות. מדובר בהתנהלות שלא מצופה מחייב המצוי בהליך פש"ר. אני סבורה או להתנות את הצעת המנהל המיוחד בתשלום כל הפיגורים" (עמ' 13 לפרוטוקול ש' 6 – 10).

28. מנגד, החייבים כאמור דרשו כי ייפסקו להם דמי דיור חלוף, הם הצביעו על ההלכות המשפטיות בעניין זה, על מצבם הכלכלי, ועל כך שסייעו להשאת קופת הכינוס ע"י מציאת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פש"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

קונה הולם. עוד טענו בדיון, כי הדירה המדוברת אומנם נרכשה בשנת 2010, אך לא מכספי הגניבה. כמקורות הרכישה שימשו לדבריהם כספים שנתקבלו מדירה קודמת שנמכרה ברח' הבעל שם טוב יפו וכן כספי משכנתא (עמ' 17 לפרוטוקול ש' 2 – 4). החייבים הוסיפו כי מצבם הכלכלי קשה מאוד, ונגזר עליהם לגור בשכירות כל ימי חייהם מכאן ואילך; מצבם הרפואי והנפשי אף הוא קשה; אין להם כל הכנסה למעט קצבת נכות; אין להם כל פוטנציאל השתכרות כעת ובעתיד; מכל האמור, לטענתם יש לאפשר להם לפחות לקבל דמי דיור חלוף לתקופת מינימום של 4 שנים, כאשר במקרים מסוימים אף נפסק לחייבים דיור חלוף לכל ימי חייהם. בהקשר זה החייבים אינם מזכירים, אך אני רואה לנכון לציין, כי מדובר באנשים צעירים יחסית בני 41 ו-49 בהתאמה.

דיון והכרעה:

28. **בנושא מתן ההפטר לחייבים** – לא בלב קל אני מקבלת את המלצת הנאמן ליתן לחייבים הפטר חלוט. מחדליהם של החייבים רבים. התנהלותם בהליך מדברת בעד עצמה והיא זו שהביאה להארכת ההליך. החייבים זלזלו כאמור בחובת הגשת הדו"חות ובתשלומים החודשיים. בנוסף, עיקר חובם נוצר עקב מעשי גניבה ומרמה, החייבים היו בהליך שבע שנים, אך נקודה זו אינה עומדת לזכותם אלא לחובתם, משום שאם היו מתנהלים בהליך כמו שצריך ונעתרים להעמיד את דירת מגוריהם למכירה מיד כפי שהוצע להם עוד בראשית שנת 2015, היה ההליך מתקצר בהרבה. עם זאת, כיוון שהגענו עד הלום ודירת החייבים מומשה במסגרת ההליך, כאשר בישורת האחרונה ממש שינו החייבים טעמם וסייעו להשאת סכום המכירה, אני מקבלת את המלצת הנאמן בסוגית ההפטר.

29. **בנושא החרגת החוב כלפי הנושה גלמר** – ברור הדבר ונעלה מספק, כי חוב זה נוצר תוך כדי גניבה ומרמה ויש להחריגו ממסגרת החיובים בגינם יוענק לחייבים הפטר. על כך עמדתי מיד כאשר קיבלתי את התיק לטיפול בשנת 2017 ובכל ההחלטות שניתנו בהמשך. הבהרתי היטב, כי אני נמנעת מביטול ההליך לתועלת הנושים ותוך צפי עתידי לכך שחובות אשר נוצרו בחוסר תום לב לא יילקחו בחשבון במסגרת ההפטר. ראו גם החלטתי מפרוטוקול ישיבת יום 8.5.2018 עמ' 17. לא למותר לציין, כי ההחלטה להותיר את החייבים בהליך באותה עת, נשענה על גישת בית המשפט העליון לאפשר את כניסת החייב להליך פשיטת הרגל, להכריז עליו פושט רגל, זאת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פס"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פס"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

גם אם קיימות טענות מבוססות לכאורה באשר לחוסר תום ליבו של ביצירת החובות, והותרת הסוגיה לבחינה בעת שיתבקש מתן הפטר לחייב.

ראו:

פסק דינו של כב' השופט דנציגר ברע"א 5290/17 אייזנבערג נ' פייסל (פורסם בנבו, 22.4.18);

פסק דינו של כב' הנשיא השופט אורנשטיין בפס"ר 2274/06 חימאזי נ' הכנ"ר (פורסם בנבו, 17.5.15).

בענייננו, מדובר אמנם במקרה מירמה מובהק של גניבה על ידי עובד, אך ההליך הושאר על כנו בשים לב לאינטרס הנושים ובמיוחד שעה שקיים נכס משמעותי בדמות דירה שניתן להיפרע ממנה. דומה כי אכן בסופו של יום, ההליך הנוכחי היווה פלטפורמה נכונה ואולי המיטבית לנושים, לקבל חלק מהחוב כלפיהם.

לאחר ששקלתי, סבורה אני כי עמדת החייבים להפטירם גם מהחוב כלפי הנושה גלמר, אינה עולה בקנה אחד עם החוק החרות ובכל הכבוד גם לא עם עקרונות הצדק הטבעי. כידוע, על פי דין, לא יינתן הפטר לחייב אשר יצר את החוב במירמה. ראו הוראות סעיף 69 (א) (2) לפקודה:

"פעולת ההפטר

69. (א) צו ההפטר יפטור את פושט הרגל מכל חוב בר-תביעה בפשיטת רגל, חוץ מאלה:

- (1) חוב המגיע לפי התחייבות להימנע מעבירה או חוב המגיע למדינה בשל קנס;
- (2) חוב או חבות שנוצרו במרמה שפושט הרגל היה שותף לה או שהשיג ויתור עליהם במרמה כאמור;
- (3) חבות לפי פסק דין לחובתו בתובענת מזונות, להוציא מה שהורה בית המשפט במפורש לגבי החבות, במידה שהורה ובתנאים שהורה."

בפסק דינו של כב' השופט סולברג (בהסכמת כב' המשנה לנשיא (כתוארה אז) נאור וכב' השופט עמית) בע"א 3083/13 פלונית נ' שיכמן, פסקאות 23-25 (פורסם בנבו, 11.1.15). נפסק כי סעיף 62(ב) הנ"ל מקנה לבית המשפט שיקול דעת רחב להתנות תנאים בהפטר ביחס לחוב פרטני, כגון החרגת חוב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פש"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

31. מכל האמור, ברור בענייננו, כי את הרצועה אין להתיר עד תום וכי חוב שנוצר במרמה –
הלא הוא החוב כלפי הנושה גלמר – יוחרג מן ההליך. וכך אני מורה.
33. **בנושא דמי הדיור החלוף** - הלכה פסוקה וחקוקה היא כי חייבים זכאים לדמי דיור חלוף,
זאת כאמור בסעיף 86א' לפקודה.
גם הנאמן לא חלק על כך בשעתו (דבריו בתגובה מיום 12.11.2019). עתה שינה הנאמן טעמו
כמבואר לעיל הוא טוען שהעביר לחייבים סכום של 50,000 ₪ עבור הדיור החלוף והשנים
הרבות בהן החזיקו בדירה ומנעו את מימושה, אף הן נחשבות במסגרת אותו דיור חלוף.
34. כב' סגן הנשיא, השופט ברנר, שב והבהיר לאחרונה כי לבית משפט של פשיטת רגל מרחב
שיקול דעת רחב עת באה לפתחו שאלת הדיור החלוף לפי סעיף 86א' לפקודה.
ראו: פש"ר (ת"א) 43636-01-18 **עו"ד אלון קזיוף ועו"ד שמואל להב, נ' איבט**, פסקה 11
(מפורסם בנבו, 9.3.20) ואת ההלכה הפסוקה בסוגיה זו ברע"א 7700/95 **נגולה נ' חזון**,
פ"ד נ(1) 338 (1996).
35. הסוגיה בענייננו אינה פשוטה, אך לאחר שאני שוקלת אותה אני רואה לנכון לצדד בעמדת
הנאמן אליה הצטרפו גם הנושים.
ראשית, אומנם החייבים טענו כי מקורות רכישת הדירה היו הגונים – מימוש דירה קטנה
קודמת שהייתה להם ומשכנתא. אך אין להתעלם מכך שעיתוי רכישת הדירה היה סמוך
מאוד לביצוע מעשה הגניבה כנגד הנושה גלמר. הדעת נותנת כי כספי הגניבה גם אם לא
הושקעו במישרין בדירה שימשו את החייבים לדמי מחיה באותה תקופה וכך סייעו להם
לפנות משאבים להשקעה בדירה.
יתר על כן, הדירה נרכשה תמורת 1,250,000 ₪ ודמי המשכנתא בצירוף דמי מכירת הדירה
הקודמת לא כיסו את מלוא התמורה בגינה. היה צורך להשלים כספים ועל כן דומה כי
לפחות באופן חלקי, התיאוריה של הנאמן ושל עו"ד שי ישינובסקי מטעם גלמר בדבר
מקורות הרכישה של הדירה, ראויה להישמע.
36. שנית, החייבים החזיקו בדירה תקופה ממושכת, הרבה מעבר לסביר, הקשו והאריכו
בהתנהלותם על הליכי המימוש. ראינו כי כבר בראשית 2015 הוצע להם להגיע למתווה של
מימוש הדירה כתנאי להפטר. החייבים לא שיתפו פעולה עם המהלך, היה צורך לפנותם מן
הדירה בכוח ובעזרת קבלן של הוצל"פ למעלה מארבע שנים לאחר מכן. לכך יש משמעות
גם מבחינה כלכלית של עלויות המימוש וגם מבחינת אורך הזמן בו נותרו החייבים בדירה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 20601-02-13 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פש"ר 20611-02-13 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

אורך הזמן הזה היה שקול לדעת הנאמן והנושים, לתקופה בגינה היו נפסקים לחייבים דמי דיור חלוף ואין להקל ראש בטענה זו. ככלל, חייבים אשר אינם משתפים פעולה עם הליכי פשיטת רגל, במיוחד כאלה שננקטו לבקשתם ותוקעים מקלות בגלגלי כינוס נכסיהם, אינם זכאים להתחשבות יתר. אני מוצאת, כי ניתן לקחת בחשבון לפחות שנתיים נוספות בהם החזיקו החייבים בדירה כשקולות כנגד תקופה של דיור חלוף.

37. שלישית, אין להתעלם מהעובדה שהחייבים בענייננו זוכים להפטר חלוט מחובות לא מועטים ולא מעטים, למרות שלא עמדו בחובותיהם כלפי ההליך, הגישו דוח"ות חלקיים ללא אסמכתאות ובעיקר צברו חוב פיגורים משמעותי כפי שפורט בפסק דין זה – חוב של 58 פיגורים. בהקשר זה אוסיף כי החייבים לא נהגו בצניעות המתבקשת, אלא טענו בדיעבד ומקץ חמש שנים כמעט של פיגורים בתשלום כי ידם לא השיגה לעמוד בו ולכן יש לוותר להם. החייבים מבקשים לאחוז במקל משני קצותיו. מצד אחד לקבל הפטר חלוט מבלי לעמוד במלוא חובותיהם כחייבים בהליך פש"ר ומצד שני לקבל את מלוא הזכויות המגיעות לחייבים בהליך פש"ר. אני מוצאת, כי הסכום הנכבד של הפיגורים אותו צברו - 92,602 ₪ לחייב ו- 29,000 ₪ לחייבת בהחלט ראוי שייזקף גם הוא על חשבון דמי הדיור החלוף. במיוחד כאשר נעשתה התחשבות בחייבים בעיצומה של התקופה ובהחלטתי משיבת יום 16.1.2017 פטרתי את החייב מתשלומים לתקופת המאסר.

38. רביעית, יש להוסיף לכך, כי החייבים גם קיבלו לידיהם בדצמבר 2019 סכום של 50,000 ₪ מתוך כספי המכר לצורך הדיור החלוף שנועד לעזור להם להסתדר בתקופה הראשונית.

39. אני סבורה כי די בכל האמור לעיל, כדי שלא להוסיף לידי החייבים תשלום נוסף בגין הדיור החלוף. עליהם להסתפק בכך שהם מקבלים הפטר על החובות כלפי כלל הנושים למעט גלמר, חרף התנהלותם הקלוקלת וצבירת פיגורים בהליך ורק משום שהם מימשו דירה גם אם לאחר חלוף הזמן, דירה שכלל מקורות רכישתה לא הובהרו עד תום. מדובר באיזון ראוי בעיני הלוקח בחשבון את זכות החייבים לדיור חלוף מחד גיסא, ואת התנהלותם הכוללת כפי שפורט לעיל, לה כאמור יש משמעות כלכלית, וכן את הסך של 50,000 ₪ שכבר אושר להם, מאידך גיסא. בנסיבות שפורטו, אני רואה לפסוק לחייבים סכום נוסף בגין דיור חלוף.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 13-02-20601 ניבין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

11 למאי 2020

פש"ר 13-02-20611 חן נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

40. **בנוגע לחוב למס הכנסה** – הצדדים ביקשו בדיון אורכה של שלושה חודשים כדי להסדיר את החוב מול מס הכנסה ובכך להגדיל את התמורה שיקבלו כלל הנושים בהליך. השאיפה רצויה אך הביצוע מוטל בספק. הזדמנות זו עמדה בפני החייבים עוד החל מינואר 2017 עת הצטרף מס הכנסה להליך. הם לא עשו דבר במשך שלוש השנים שחלפו מאז ואני מתקשה להאמין כי אורכה של שלושה חודשים נוספים תעלה או תוריד. משכך לא ראיתי למתוח את ההליך עוד ועוד ולאשר אורכה כאמור.

סיכום:

41. מן המקובץ לעיל אני פוסקת כדלקמן:

- א. החוב כלפי הנושה גלמר יוחרג מן ההליך.
- ב. אינני רואה מקום לאורכה נוספת מעבר לזו שכבר ניתנה לעניין החוב במס הכנסה.
- ג. למרות חוסר תום הלב של החייבים בכניסה להליך והתנהלותם הקלוקלת במהלכו, אני מאמצת את המלצת הנאמן למתן הפטר חלוט על כלל החובות נשוא ההליך למעט החוב לנושה גלמר.
- ד. החייבים בפועל קיבלו דיור חלוף – באמצעות הארכת שהייתם בדירה מעבר לסביר; חוב פיגורים משמעותי שצברו; 50,000 ₪ שקיבלו מהנאמן בדצמבר 2010; אינני רואה מקום לפסוק לחייבים דמי דיור חלוף מעבר לכך.
- ה. פסיקת הפטר תוגש לחתימתו.

ניתן היום, י"ז אייר תש"פ, 11 מאי 2020, בהעדר הצדדים.

נועה גרוסמן, שופטת